

A legénység léte a monarchia hadihajásin az 1880-as években

Contributed by olaf
2005. June 21. Tuesday 08:08
Last Updated 2007. August 31. Friday 13:45

There are no translations availableEz az írás a Császári és Királyi Haditengerészet szervezete című cikkem kiegészítése. Ott részletesen leírtam szolgálati beosztást. Most azonban olyan anyaghoz jutottam, amivel mindenképp érdemes azt kiegészíteni. Készítettem a Greguss György egykori császári-királyi tengerész apródnak.

A legénység két váltóra (osztálynak) volt felosztva a szolgálatban, illetve a pihenésben is. A szolgálat nagy részben tartott. Ennek felosztását az alábbi táblázat mutatja be.

1

2

3

Legénység egyik fele

Legénység másik fele

0 - 4 óráig

4 - 8 óráig

8 - 12 óráig

12 - 16 óráig

16 - 20 óráig

20 - 24 óráig

Â

ÂrsÃ©g

pihenÂ'

ÂrsÃ©g

pihenÂ'

ÂrsÃ©g

pihenÂ'

Â

pihenÂ'

ÂrsÃ©g

pihenÂ'

ÂrsÃ©g

pihenÂ'

ÂrsÃ©g

Â

Â

A hadihajákon az öbresztá reggel 5 órakor volt, ekkor a hajás pihenben lévő szemlyzetnek is fel kellett kelnie, az órságet 8 órakor vette át. A szolgálathalál lelépő osztály 15 perccel 8 óra eltt kapta meg a fűggőágyát és 8 óra bele is feketett. Saját kabinjuk nem volt, azt kőtt kampás helyettesette. 3 óra 45 perc volt a leghosszabb idő, amelyet egy hadihajás matrása egyhuzamban álltalhatott. Miközben szinte óráinként végig bjt ágyuk alatt a vízvizsgáiás órs amely azt nézte, hogy a haján minden rendben van-e. Éjfélkor ez a kiphent osztály viltotta fel a fedélzeten maradt másik osztályt, 15 perccel öjfél eltt májr feliasztották, hogy teljesen elkészülve és fűszerelve vegye át a szolg amely 3 óra 45 percig tartott. 4 órakor ismét lefekhetett 50 percre az 5 óráis öbresztáig.

A fedélzetmester vezette a napi teendket. A szolgálathalálban lévők a hajás irányát, mőkédésével kapcsolat feladatokat végzte, a másik kálálbnáz gyakorlatokban vett részt.

Reggel sápszóra öbredt a mali (legönysög). Fűggőágyát állszetekerte, majd elhelyezte a helyre. Ezután kőve a reggeli. (A menő az 1880-as években egy falat sajtbal és néhány kőszersálbál állt.) Reggeli után első dolgul fedélzet felmosása volt, amely kb egy óra hosszat tartott. A fedélzet srolása után a mali álltállztt nappali ruháj. A kővetkezé egy órában a legönysög a fehéremás mosásjával volt elfoglalva. 9.45 -kor szemlyi szemle kővetke

10 óráig a napirendben elár-rt gyakorlatokat végzték. Kikötben az egész legönysög, még tengeren a mali szolgálathalálban nem levő viltotta vett részt benne. 11.30 -12-ig pihenő kővetkezett. Délben osztották ki az ebédet, majd óráig szieszta kővetkezett.

Kettőtől álltig ismét kezdtek a munkák és a gyakorlatok. 5 órakor a legönysög álltállztt állszakai ruháj volt az ón. Abendklarschiff, az esti jelentés. Ilyenkor jelentettek minden fontos nappali eseményt a parancsnoknak. Ezután kővetkezett a vacsora, majd a vitorlák megkurtották. Ezután takarodásig pihenő volt. Takarodás eltt a fedélzetmester sápszavára a mali ismét állszegyét, felolvasták a parancsokat, majd helykre rakták a fűggőágy és öjfélig aludni ttek.

A haditengerészetben létezett egy áratlan szokások szerint kialakult munkamegosztás a nemzetiségek között. A fedélzeten a dőlszálók és az olaszok teljesettek szolgálatot. Ide kellett a legkevesebb szakképzetsög. A tázál tbbnyire a magyarok között keráltak ki, mivel kálálbnál sebb szakképzetsög ide sem kellett, de az áráis-olvasás tudásuknak itt nagyobb szerepe volt. A gépek mellett a németek és a csehek dolgoztak. Mindáram csoportot német cseh dominanciájú altiszt kar irányította.

Idegen szakkifejezések jegyzéke:

-

Klarschiff: jelentése a haján minden munkát elvégztek, a hajás kősen áll (vizitre, állmadásra)

-

Mali: a császár-királyi hadihajákon a legönysög beceneve

-

Váirta: A hajás legönysögnek fele

Felhasznált irodalom:

-

Greguss György: Utazás Keleten 1881 Á' Felsőge áœZrő-nyia• Korvetjőn. Budapest, Optimum Kiszővetkezet, 1988

-

Kiss Csaba: A Csőszőri Ős Kirőlyi Haditengerőszet szervezete